

Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard,
Hoogheemraadschap Delfland,
Waterschap Hollandse Delta en
Waterschap Rivierenland

www.deltaprogramma.nl

Contactpersoon

Evert van der Meide

Secretaris DPRD

lj.vander.meide@pzh.nl

College van Dijkgraaf en Hoogheemraden

kenmerk

Datum 2 februari 2017
Onderwerp Conceptprogrammering HWBP

Geacht college van Dijkgraaf en Hoogheemraden,

Graag geven wij u hierbij als gebiedsoverleg van het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden een reactie op het voorlopig programmavoorstel Hoogwaterbescherming 2018-2023 van het HWBP. Aanleiding hiervoor is dat de stuurgroep HWBP op 7 december 2016 het voorlopig programmavoorstel Hoogwaterbescherming 2018-2023 heeft vrijgegeven voor consultatie. Hierbij wordt specifiek gevraagd om een reactie van de gebiedsoverleggen van het Deltaprogramma op het programmavoorstel. Het doel hiervan is meekoppelkansen te identificeren en te bezien welke samenhang er is tussen dijkverbeteringen en ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor het gebied van het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden is dit jaar in samenwerking met de contactpersoon van uw waterschap een bijeenkomst over meekoppelkansen "Ruimte en dijken verbinden" georganiseerd op 22 november jl. waarbij 41 personen aanwezig waren. Uit deze bijeenkomst kwamen allereerst een aantal algemene noties naar voren ten aanzien van het belang om verbindingen tussen ruimte en dijken zo vroeg mogelijk te leggen:

- Het werken vanuit een gezamenlijke visie op de inrichting van de dijk en het gebied daaromheen, versterkt de mogelijkheden van een goede inpassing van een dijk op de langere termijn en vergemakkelijkt ook het inbrengen van een meekoppelkans in een dijkversterkingsproject. Het is daarbij belangrijk dat mogelijke meekoppelkansen maar ook kwaliteiten en de gewenste kwaliteiten naar de toekomst toe, vooraf in kaart gebracht zijn.
- Het nemen van meer tijd voor het overleg met gemeenten en belanghebbenden aan de voorkant en het zoeken van gedeelde belangen, kunnen leiden tot vergroting van het draagvlak en een snellere uitvoering van de dijkversterking. Zeker bij complexe situaties en gebieden met veel functies, is meer tijd nodig dan de huidige werkwijze van een verkenningsfase van twee jaar, om tot een goede verbinding te komen tussen ruimte en dijk. Dit is in de huidige praktijk deels ook al terug te zien.
- Een samenloop van dijkversterking en ruimtelijke ontwikkelingen biedt kansen om tot een mooier gebied te komen. Dit vergt wel een proactieve houding van zowel het waterschap als de gemeente als ook flexibiliteit in het beschikbaar stellen van budgetten. Bij ruimtelijke ontwikkelingen kan bijvoorbeeld nagegaan worden of de dijk hierbij al toekomstbestendig kan worden aangepast, door bijvoorbeeld vooruitlopend op de dijkversterking de dijk al op

te hogen of zo bouwen dat een toekomstige dijkversterking zonder al te veel problemen kan worden uitgevoerd en past in het totaal beeld.

- In waterkeringen kunnen leidingen aanwezig zijn, waarbij hoge kosten kunnen optreden wanneer deze verlegd moeten worden. Het is belangrijk dat leidingen vooraf in beeld worden gebracht (bijvoorbeeld in gebiedsvisies die zich daarmee niet alleen zouden moeten beperken tot de bovengrond) met haalbare verleggingsopties. Vroegtijdige betrokkenheid van beheerders is daarbij wenselijk om risico's te minimaliseren.
- Dijkverbreding is een kans om de verkeersveiligheid van een dijk te verbeteren door bestaande wegversmallingen op te lossen en een kans voor aanleg van fietspaden of langspaarkeervakken.

In de bijeenkomst "Ruimte en dijken verbinden" is vervolgens in gebiedsgerichte groepen verder gesproken over mogelijke meekoppelkansen bij de dijkversterkingen in die gebieden. Dit leidde tot het volgende overzicht, waarbij overigens wordt aangegeven dat dit overzicht niet limitatief is, maar is gebaseerd op de input van de deelnemers aan de betreffende sessie.

Meekoppelkansen dijkversterkingen Alblasterwaard-Vijfheerenlanden

Voor dit gebied is onlangs een MIRT-onderzoek uitgevoerd waarbij o.a. een ruimtelijke opgavenkaart (die in feite als meekoppelkansenkaart beschouwd kan worden) is ontwikkeld. Voor een drietal gebieden met veel ruimtelijke dynamiek (Sliedrecht, Kinderdijk en Sluis) is het afgelopen jaar via gebiedssessies verkend, hoe een toekomstige dijkversterking gecombineerd kan worden met andere ruimtelijke wensen voor het gebied. Bij de bijeenkomst "Ruimte en Dijken verbinden" kwamen aanvullend op de reeds geïnventariseerde meekoppelkansen voor de gemeente Molenwaard nog de volgende mogelijke combinaties met dijkversterkingen aan de orde:

- Mogelijkheden voor herstructurering van buitendijkse bedrijvigheid ter hoogte van Nieuw-Lekkerland, Groot-Ammers en Gelkenes (o.a. een betonfabriek en olieopslag).
- Mogelijkheden voor vermindering van de verkeersproblematiek langs de dijk tussen Groot-Ammers en Nieuwpoort, waarbij wellicht gedacht kan worden aan een verbinding tussen de ruilverkavelingsweg (N480) en de provinciale weg N216 ten zuiden van Nieuwpoort.
- Relaties met woningbouw in Nieuw-Lekkerland en een ontwikkeling op het terrein van de voormalige RWZI.

Meekoppelkansen dijkversterkingen Hollandse IJssel

Ook hier geldt dat in het kader van de verkenning voor dijkversterkingsproject Krachtige IJsseldijken Krimpenerwaard (KIJK) al meekoppelkansen in beeld zijn gebracht. Tijdens de bijeenkomst Ruimte en Dijken verbinden, kwam nog het volgende naar voren:

- De dijken langs met name de Krimpenerwaardse kant van de Hollandse IJssel, hebben een behoorlijke verkeersdruk van zowel vrachtverkeer, als auto's en fietsen. Omdat vervoer over land (en dus de dijk) niet altijd makkelijk te vervangen is door transport over water, zou verplaatsing van buitendijkse bedrijvigheid naar andere locaties die leiden tot minder vrachtverkeer op de dijken op termijn een optie kunnen zijn.
- Een scheiding van vrachtverkeer en fietsverkeer zou de verkeersveiligheid kunnen vergroten. Gedacht wordt aan het doortrekken van het fietspad dat nu

- loopt over de Tiendweg tussen Gouda en de Berkenwoudse boezem naar Krimpen, om zo meer fietsers van de dijk te krijgen.
- Bij vervanging van de stormvloedkering Hollandse IJssel op de langere termijn, kan de bereikbaarheid van de Krimpenerwaard meegenomen worden als meekoppelkans (de huidige Algerabrug is een bekend regionaal fileknelpunt). Dan zijn alternatieven voor de stormvloedkering (zoals een sluis) ook het onderzoeken waard.

Meekoppelkansen Hoogheemraadschap van Delfland

In het gebied van Delfland bestaat op korte termijn geen dijkversterkingsopgave. Wel is met name rondom de dijken in het verstedelijkte gebied sprake van veel ruimtelijke dynamiek waarbij wellicht kan worden nagegaan of de dijk gelijktijdig met ruimtelijke ingrepen, toekomstbestendig kan worden aangepast. Dit geldt bijvoorbeeld bij de langjarige gebiedstransitie Merwe-Vierhavens in de gemeente Rotterdam en een vergelijkbare opgave die de gemeente Schiedam kent, en waarbij zowel sprake is van buitendijks als van binnendijks gebied.

Meekoppelkansen dijkversterkingen Voorne-Putten

In het hoogwaterbeschermingsprogramma staat sinds vorig jaar de dijkversterking van traject 20-3. Afhankelijk van de nog uit te werken scope van het project, zijn er mogelijk meekoppelkansen met het Gebiedsperspectief Noordrand Voorne-Putten (Geuzenlinie) en/of ontwikkelingen langs de Oude Maas en het Spui. De Geuzenlinie moet een landschappelijke buffer vormen richting het Haven Industrieel Complex, waarbij ruimte geboden kan worden voor kwalitatief hoogwaardige bedrijvigheid en recreatieve activiteiten, met een gradiënt van Spijkenisse (meer bedrijfsmatig) naar Westvoorne (meer recreatief). In het Gebiedsperspectief worden diverse meekoppelkansen en kansen voor meerlaagsveiligheid gesignaleerd, o.a. bij (recreatieve) ontwikkeling in de Nieuwe Ondernemingspolder en versterking van de recreatieve kwaliteit van de Plas van Heenvliet. Komend jaar wordt het Gebiedsperspectief uitgewerkt in een Gebiedsprogramma. Hierbij zal, in samenspraak met onder meer het waterschap, specifiek aandacht worden besteed aan de kansen voor waterveiligheid. Bovendien zijn er mogelijkheden om buitendijkse natuur te realiseren die wellicht samen met de waterveiligheidsopgaven kunnen worden opgepakt (vergelijkbaar met programma Rivier als getijdenpark). Langs de Oude Maas in Spijkenisse bieden de woningbouwprojecten De Elementen en De Haven meekoppelkansen. Aan de zuidrand van Voorne-Putten, in de Vesting van Hellevoetsluis, geldt dit voor het woningbouwproject Groote Dok Oost. Met deze woningbouwprojecten kan mogelijk worden voorgesorteerd op eventuele toekomstige dijkverzwaringen en/of worden gezocht naar oplossingen voor meerlaags veiligheid. Verder worden kansen gesignaleerd voor meekoppeling met ambities voor het Haringvlietgebied, zoals natuurontwikkeling en recreatieve pontjes.

Meekoppelkansen Hoeksche Waard

Er zouden wandel- en fietspaden langs de dijk aangelegd kunnen worden in combinatie met toekomstige dijkversterkingen, veel recreatieve ontwikkelingen aan de randen van Korendijk/Hoeksche Waard zouden verbonden kunnen worden met de dijkversterkingen en er is een wens tot verbeteringen van de infrastructuur en de bereikbaarheid (ontlasting dijken).

Meekoppelkansen Eiland van Dordrecht

In het gebied lopen zowel het MIRT-onderzoek meerlaagsveiligheid als het onderzoek naar buitendijks gebied, waar meekoppelkansen (soms) ook in beeld komen. Ontwikkelingen op het Eiland van Dordrecht, die mogelijk een relatie hebben met dijkversterkingen, zijn onder andere de Voorstraat opgave 2020+, de verbetering van de recreatiefunctie van de Zeedijk (een compartimentseringskering) en natuurontwikkeling in de Nieuwe Dordtse Biesbosch.

Meekoppelkansen IJsselmonde

Binnen de gemeente Rotterdam speelt de ontwikkeling van FeyenoordCity, met ontwikkelingen richting de rivier, waarbij een relatie met dijkversterkingen voor de hand ligt.

Vervolg

De inventarisatie laat zien dat er zeker kansen zijn om de waterveiligheidsopgaven te verbinden met andere ruimtelijke opgaven in de regio. Sommige verbindingsmogelijkheden strekken zich uit tot voorbij de tijdshorizon van het voorliggende HWBP-programmavoorstel. Verdere uitwerking is daarbij aan de orde omdat de verbindingen zich nog in een verkennend stadium bevinden. Ik zou u willen vragen de in deze brief genoemde meekoppelkansen te bespreken en nader te onderzoeken met uw gebiedspartners.

Daarnaast zou ik u willen vragen om, in aansluiting op verzoek van het HWBP in hun brief van 12 december 2017, deze reactie van het gebiedsoverleg Rijnmond-Drechtsteden mee te nemen in uw bestuurlijke reactie op het voorlopig programmavoorstel HWBP 2018-2023 richting de landelijke programmadirectie.

Tot slot, ik kijk terug op een goede samenwerking in het afgelopen jaar, en hoop dat deze samenwerking ook de komende tijd voortgezet wordt, zodat we samen invulling kunnen blijven geven aan de uitvoeringsstrategie van het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden. Hierbij staat het samenwerken aan de waterveiligheidsopgaven in combinatie met ruimtelijke opgaven centraal, om daarmee gezamenlijk een veiligere én tegelijkertijd mooiere regio te bereiken.

Hoogachtend,

Ing. A. Aboutaleb
Voorzitter Gebiedsoverleg Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden